

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 40C/64/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1510203619
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2011:1510203619.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Annou Križákovou v právnej veci navrhovateľa: Slovenská lekárska komora, so sídlom Račianska 42/A, Bratislava, IČO: 17 313 317, zastúpeného advokátom JUDr. Ondrejcom Škodlerom, so sídlom Pri Suchom mlyne 56, Bratislava proti odporcovi: K.. K. D., bytom K. XX, D., zastúpený: S.. K. D., N., bytom K. O. XX, D., o zaplatenie XX,XX eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcovi na náhrade trov konania sumu 16,50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.2.2010 domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 82,98 eur s príslušenstvom v podobe 9,5 % - ného ročného úroku z omeškania z dlžnej sumy od 1.3.2007 až do zaplatenia. Žiadal tiež priznať náhradu trov konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 eur a z trov právneho zastúpenia. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporca ako člen Slovenskej lekárskej komory napriek opakovaným výzvam zo strany navrhovateľa nezaplatil členský príspevok za rok 2007, ktorý sa stal splatným dňa 28.2.2007.

Súd dňa 26.02.2010 vo veci vydal platobný rozkaz pod č.k. 26Ro/662/2010 - 9, proti ktorému podal odporca v zákonnej lehote včas odpor, v ktorom žiadal vzhľadom na skutkovú totožnosť a rovnakých účastníkov konania, aby bolo predmetné konanie podľa § 112 O.s.p. spojené s konaním tunajšieho súdu sp. zn. 28Ro 157/2009 (neskôr po podaní odporu vedené pod sp. zn. 5C 1/2010). Odpor ďalej odôvodňoval predovšetkým tým, že z ním vyplneného evidenčného listu člena Slovenskej lekárskej komory (ďalej len SLK) jednoznačne vyplýva, že jeho písomný prejav vôle zo dňa 16.07.2003 smeroval k registrácii s ohľadom na čl. 1 ods. 2 druhá veta ústavy, ktorého znenie už tom čase zaväzovalo Slovenskú republiku dať prednosť právne záväzným aktom Európskych spoločenstiev a Európskej únie pred zákonmi Slovenskej republiky; nevyplnil riadok „riadny člen“, ktorý bol v ponuke, a ďalším jeho jednoznačným prejavom vôle bolo prevzatie potvrdenia o zápise do registra lekárov, ktoré bola SLK povinná vydať, až dňa 27.02.2007. Od okamihu splnenia svojej registračnej povinnosti sa považuje len za registrovaného lekára. Nikdy sa nepovažoval za člena SLK a rovnako SLK sa voči nemu aj takto správala. Okrem výziev na zaplatenie členského príspevku voči jeho osobe neplnila žiadne úlohy, ktoré jej ukladal § 13 zákona č. 219/2002 Z.z. a po 1.1.2005 ukladá § 49 ods. 1 písm. i) zákona č. 578/2004 Z.z.; bola len pasívnou profesijnou organizáciou, ktorá si neplní základné povinnosti. Zdravotnícke povolanie od skončenia štúdia na lekárskej fakulte vykonáva v pracovnoprávnom vzťahu, v ktorom mu

zamestnávateľ prideluje prácu podľa pracovnej zmluvy a on podľa pokynov zamestnávateľa vykonáva prácu osobne. Jeho celoživotnou povinnosťou, pokiaľ bude vykonávať povolanie lekára, je sústavne sa vzdelávať, za čo však podľa § 153 až 155 Zákonníka práce zodpovedá zamestnávateľ a nie navrhovateľ. Vzhľadom na skutočnosti, na ktoré poukázal, nechcel byť členom SLK, pretože zákon č. 219/2002 Z.z. ako predchodca zák. č. 578/2004 Z.z. bol skôr orientovaný na vykonávanie povolania lekára, ktorý vykonával povolanie lekára na základe povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, t.j. neštátneho lekára, nezodpovedal však potrebám lekárov - zamestnancov. Ďalej okrem iného poukazoval predovšetkým na znenie čl. 17 smernice Rady 93/16/EHS, k dodržiavaniu ktorej ako právne záväzného aktu Európskych spoločenstiev a Európskej únie sa Slovenská republika s účinnosťou od 1.7.2001, t.j. ešte pred vstupom do Európskej únie po podpise asociačnej dohody zaviazala, pričom mal za to, že navrhovateľ ho v rozpore s citovaným predpisom považuje za člena SLK a žiada od neho úhradu členského príspevku popri povinnosti úhrady poplatku za registráciu, pričom jeho odvolávanie sa len na ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky nemôže byť postačujúce. Ustanovenie § 95 ods. 3 zákona č. 578/2004, ktorý od 1.1.2005 nahradil zákon č. 219/2002 Z.z. (za účinnosti ktorého sa mal proti svojej vôli stať súčasne s povinnou registráciou aj členom SLK), považoval rovnako za rozporné s čl. 17 Smernice Rady 93/16/EHS, keďže nevyriešilo prípady lekárov, ktorý boli zákonom č. 219/2002 Z.z. donútení súčasne sa nielen zaregistrovať, ale proti ich vôli byť členom SLK od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie, čo čl. 17 Smernice Rady 93/16/EHS vylučuje. Poukázal pritom na to, že register lekárov má len registračnú funkciu a nemožno ho stotožniť s členstvom v SLK. SLK ako navrhovateľ pochybil v tom, že stotožnil akt registrácie lekára s členstvom v SLK v jednom písomnom dokumente, čo potvrdzuje aj Evidenčný list člena SLK, ktorého prostredníctvom sa lekár registroval v SLK, čím porušil povinnosť podľa § 13 ods. 1 písm. f) zákona č. 219/2002 Z.z. viesť register lekárov v spojení s § 4 zákona č. 219/2002 Z.z.. Časovo registrácia lekára jednoznačne prechádza vzniku členstva v SLK a preto SLK nemohla akt registrácie vykonať u člena SLK, ale mal byť opačný postup, na základe ktorého až registrácia lekára mohla byť podkladom pre členstvo v SLK. Vo svojich neskorších podaniach odporca prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne dopĺňal, ktoré postupy SLK považuje za rozporné s čl. 17 Smernice Rady 93/16/EHS, namietal podľa jeho názoru neoprávnené narábanie komory a jej právneho zástupcu s osobnými údajmi uvedenými v Evidenčnom liste člena Slovenskej lekárskej komory, namietal oprávnenie SLK vymáhať nezaplatené členské príspevky, keď takéto právo zákon komore výslovne priznáva iba pri registračnom poplatku, pri ktorom výslovne umožňuje postup podľa § 172 až 175 O.s.p. a teda vymáhanie poplatku považuje za nezákonné, pričom SLK má možnosť v prípade, ak je toho názoru, že si člen neplní úlohy vyplývajúce z členstva, uložiť mu disciplinárne opatrenie, čo však voči nemu neučinila. V tejto súvislosti namietal aj oprávnenie právneho zástupcu navrhovateľa uplatňovať si trovy konania. Neskôr súdu doručil informáciu Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky, ktorá mu bola daná na základe jeho podnetu na začatie konania podľa § 44a zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Navrhovateľ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu k odporu ako aj k neskorším podaniam odporcu vyjadril vo viacerých replikách, v ktorých okrem iného argumentoval tým, že relevantnou právnou úpravou podmienok výkonu povolania lekára bol pre rok 2004 zákon č. 219/2002 Z.z. o povolani lekárov, o Slovenskej lekárskej komore, o povolani zubného lekára, o Slovenskej komore zubných lekárov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinný do 31.12.2004, pričom povolanie lekára a kto sa považuje za lekára na účely tohto zákona bolo definované v ustanovení § 2 a § 3 cit. zákona, v zmysle ktorých ustanovení bolo podmienkou výkonu povolania lekára zápis do registra lekárov. Podľa § 14 ods. 1 cit. zákona vzniklo lekárovi členstvo v SLK zápisom do registra lekárov, pričom ods. 3 cit. zákonného ustanovenia zakotvil povinné členstvo v SLK pre všetky osoby, ktoré vykonávali povolanie lekára poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Keďže odporca vykonával povolanie lekára v pracovnoprávnom vzťahu ako zamestnanec FNsP akad. L. Déreza, Limbova 5, Bratislava a teda vykonával povolanie lekára poskytovaním zdravotnej starostlivosti, vznikla mu rovnako povinnosť stať sa členom SLK a zároveň požiadať o zápis do registra lekárov vedeného SLK. Povinnosť požiadať o zápis do registra lekárov si odporca splnil a na základe žiadosti bol dňa 16.07.2003 bol do tohto registra vedeného SLK zapísaný, čím mu v zmysle citovaných zákonných ustanovení súčasne vzniklo členstvo v SLK zo zákona registráciou a to so všetkými právami a povinnosťami z toho vyplývajúcimi, vrátane povinnosti včas a riadne platiť členské príspevky. Poprel tvrdenie odporcu, že by sa odporca stal najskôr členom SLK a až následne bol zapísaný do registra lekárov, vychádzajúc z toho, že členstvo v SLK je viazané na registráciu v registri lekárov vedenom SLK. Odporcovi, ktorý splnil

podmienky na registráciu bol následne vydaný Evidenčný list člena SLK, ktorý si sám vyplnil a predložil na podpis SLK. Vyplnenie evidenčného listu člena SLK však nie je podmienkou vzniku členstva, nakoľko členstvo v SLK v zmysle legislatívy platnej do 31.12.2004 odporcovi vzniklo priamo zo zákona, z čoho je zrejmé, že členstvo odporcu v SLK v žiadnom prípade nepredchádzalo registrácii odporcu v registri lekárov a nebolo v rozpore so zákonom. Poukázal tiež na to, že SLK ako profesijná stavovská organizácia, ktorej postavenie je upravené v príslušných právnych predpisoch, a ktorej zákon zveril plnenie viacerých verejnoprávných funkcií vo vzťahu k povolaniu lekára za účelom výkonu dohľadu nad výkonom povolania lekára /napr. vedenie registra lekárov, vydávanie potvrdení o zápise do registra lekárov, rozhodovanie o disciplinárnych opatreniach atp./ nie je združením, ktoré vzniklo realizáciou ústavného práva jednotlivcov slobodne sa združovať zakotveného v čl. 37 Ústavy Slovenskej republiky a teda povinné členstvo v komore, viažuce sa na výkon povolania lekára nie je v rozpore s ústavným právom slobodne sa združovať, na podporu ktorého názoru poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Le Compte, Van Leuven a De Meyere proti Belgicku z r. 1981 a tiež na Nález Ústavného súdu Českej republiky Pl. ÚS 40/06 zo dňa 14.10.2008. Dobrovoľnosť členstva v SLK, ktorá je zakotvená v legislatíve účinnnej od 01.01.2005 a je založená na slobodnom zápise do zoznamu členov SLK sa podľa názoru navrhovateľa vzťahuje na „nových“ lekárov, ktorí vykonávajú povolanie lekára a požiadajú o zápis do zoznamu členov SLK po 01.01.2005, pretože do 31.12.2004 jej členmi neboli. Pre „starých“ členov, ktorým členstvo vzniklo podľa predpisu účinného do 31.12.2004 a pokračovalo v zmysle § 95 ods. 3 zák. č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov je princíp dobrovoľnosti vyjadrený možnosťou slobodne písomne požiadať o vyčiarknutie zo zoznamu členov SLK, a teda žiaden lekár nie je nútený, aby sa po 01.01.2005 stal členom SLK a ani v SLK proti vlastnej vôli zotrval. Predmetom tohto konania bol neuhradený členský príspevok za r. 2007, splatný k 28.02. v roku, určený Hospodárskym poriadkom SLK v znení účinnom od 22.04.2005, pričom ku dňu splatnosti tohto príspevku komora neevidovala žiadosť odporcu o vyčiarknutie zo zoznamu členov podľa § 51 ods. 2 zák. č. 578/2004 Z.z.. Ďalej vyjadril názor, že uloženie disciplinárneho opatrenia za neplatenie členských príspevkov by nemalo automaticky za následok aj zaplatenie členského príspevku SLK za r. 2007 zo strany odporcu, keďže navrhovateľ by nemal záruku, že okrem zaplatenia pokuty za disciplinárne previnenie odporcu uhradí aj pohľadávku SLK na členskom príspevku za r. 2007, uplatnenú v tomto konaní. Odporca bol na úhradu členského poplatku za r. 2007 riadne vyzvaný, bol upozornený na to, že je povinnosťou člena SLK každoročne platiť členský príspevok a v prípade jeho nezaplatenia pristúpi SLK k uplatneniu jeho zaplatenia súdnou cestou. Zákon neukladá SLK povinnosť najprv člena SLK disciplinárne potrestať a až následne si zaplatenie pohľadávky, na základe ktorej by bol potrestaný uplatňovať návrhom na súde. Nie je teda pravdou, že bez právoplatného rozhodnutia disciplinárnej komisie SLK o disciplinárnom previnení odporcu, neexistuje právny titul, na základe ktorého by si komora mohla uplatňovať zaplatenie príspevku súdnou cestou. Namietaný rozpor výkladu zákona č. 219/2002 Z.z. s právne záväznými aktmi Európskych spoločenstiev a Európskej únie, ktoré majú prednosť pred zákonom Slovenskej republiky v zmysle odporu odporcu považoval navrhovateľ za absolútne účelový a vykonštruovaný, keď článok 17 ods. 1 Smernice Rady 93/16/EHS, na ktorý odporca poukazyval, sa týka príslušníkov iných členských štátov Európskej únie, ktorí majú záujem vykonávať povolanie na území Slovenskej republiky, pričom však odporca je štátnym príslušníkom SR a vykonáva povolanie iba na území Slovenskej republiky. Navrhovateľ sa ďalej ohradil voči obvineniu odporcu, že by zneužil osobné údaje odporcu uvedené v Evidenčnom liste člena SLK na iné účely ako je účel vymedzený v príslušnom zákone č. 578/2004 Z.z., v súvislosti s čím poukázal na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 71/02 z 03.07.2002, v zmysle odôvodnenia ktorého zhromažďovanie osobných údajov orgánom, ktorý je na takéto konanie oprávnený zákonom a vykonáva ho spôsobom upraveným zákonom, nemožno považovať za neoprávnené zhromažďovanie osobných údajov a teda za porušenie práva na ochranu osobných údajov. Zhromaždenie dôkazných prostriedkov preukazujúcich skutočností, ktoré majú význam pre rozhodnutie súdu a na ktoré sa nevzťahuje ochrana v zmysle § 124 O.s.p. z povahy vecí nemôže byť neoprávneným zhromažďovaním osobných údajov. V zmysle platnej a účinnej legislatívy v čase, kedy sa odporca stal členom SLK a teda navrhovateľ bol oprávnený osobné údaje svojich členov, vrátane odporcu spracúvať nielen v s rámci systému registra lekárov, ale aj systému členov SLK. Získavanie osobného súhlasu odporcu na spracovanie osobných údajov za účelom vymáhania nedoplatkov členských príspevkov sa nevyžaduje, nakoľko právny zástupca navrhovateľa je v danom prípade sprostredkovateľom SLK, pričom odporcovi bolo doručením dohody o plnomocenstve oznámené v súlade s ust. § 5 ods. 4 zák. č. 428/2002 Z.z., že prevádzkovateľ, v danom prípade SLK, poveril spracúvaním osobných údajov sprostredkovateľa. K zisteniam Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o neoprávnenom združovaní osobných údajov dotknutých osôb získaných na základe

odlišného právneho rámca považoval vzhľadom k predmetu konania za irelevantné. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žiadal súd, aby sa nepodstatnými, zmätočnými a zjavne neopodstatnenými námietkami odporcu nezaoberal, vyhovel návrhu v plnom rozsahu a priznal navrhovateľovi plnú náhradu trov konania.

Na pojednávaní, ktoré sa vo veci konalo dňa 21.10.2010 po prednesoch zástupcov účastníkov a vypočutí odporcu obe procesné strany súhlasili s tým, aby súd vo veci ďalej postupoval podľa § 115a O.s.p. a vo veci rozhodol bez nariadenia ďalšieho pojednávania, keďže vzhľadom na výšku uplatneného plnenia ide o drobný spor.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporcu a oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi: výpisom z interných dokumentov navrhovateľa, výzvami navrhovateľa na úhrady dlžných čiastok zo dňa 13.10.2008 a 16.11.2009, Evidenčným listom odporcu ako člena Slovenskej lekárskej komory č. ID: 20728 s dátumom registrácie 16.7.2003, oboznámením sa s obsahom neprávoplatného rozsudku tunajšieho súdu č.k. 5C 1/10-143 zo dňa 31.05.2010, ako aj ďalším na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Navrhovateľ je právnym nástupcom Slovenskej lekárskej komory zriadenej § 12 ods. 1 zákona č. 219/2002 Z.z. Odporca bol dňa 16.7.2003 zapísaný do registra lekárov vedeného SLK na základe evidenčného listu člena vyplneného odporcom dňa 01.07.2003, čím sa v súlade s § 14 ods. 1 zák. č. 219/2002 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase stal členom Slovenskej lekárskej komory. V zmysle interných predpisov navrhovateľa (článok 2 bod 5 Hospodárskeho poriadku účinného od 22.4.2005) výšku členského príspevku na obdobie kalendárneho roka a jeho splatnosť určuje snem SLK na základe návrhu Rady SLK. Z pripojeného výpisu zo zápisnice z rokovania XX. snemu SLK, ktorý sa konal v dňoch 13. a 14.11.2006 v Bratislave vyplýva, že členský príspevok od 01.01.2007 bol určený nasledovne: do veku 30 rokov - 1.500,- Sk, od dovŕšenia 30 rokov do dovŕšenia veku 65 rokov 2.500,- Sk, pri veku nad 65,- rokov, MD a nevykonávaní povolania lekára na území SR 200,- Sk. Termín splatnosti bol stanovený na 28.2. v roku. Odporca, ktorého navrhovateľ evidoval ako člena SLK bol písomne navrhovateľom vyzývaný na úhradu členského príspevku na rok 2007 vo výške 2.500,- Sk (82,98 eur).

Odporca vo svojej výpovedi uviedol, že v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 219/2002 Z.z. bola jeho zástupkyňa vedúcou legislatívneho odboru Ministerstva zdravotníctva SR. Od nej vedel, že paralelné členstvo a vynútená registrácia v SLK sú protizákonné. Aj preto pri vyplňaní registračnej listiny, v ktorej bolo uvedených viacero možností, zaznačil, že chce byť iba registrovaný, pričom svoju registračnú povinnosť ako lekára nikdy nenamietal. Keďže od svojej zástupkyne dostal radu, že právne vynúiteľná je iba registrácia v komore, považoval sa fakticky od samého počiatku len za registrovaného lekára a nie člena SLK. Aj z toho dôvodu explicitne ani raz nežiadal o zrušenie členstva v SLK. Voči komore si plnil oznamovacie povinnosti. Oznamoval zmenu pobytu a zvýšenie špecializácie, avšak neuhrádzal členské poplatky. Hoci komora mala možnosť zahájiť voči nemu disciplinárne konania, keďže neplatenie členských poplatkov členom predstavuje disciplinárne previnenie, žiadne takéto konanie voči nemu vedené nebolo a nikdy nebol uznaný vinným z akéhokoľvek disciplinárneho previnenia. V oznámeniach komore nikdy výslovne nenamietal, že nie je členom komory, avšak voči povinnosti zaplatiť členský príspevok sa vždy bránil podaním odporu po doručení platobných rozkazov, ktorými si voči nemu uplatňovali zaplatenie takýchto príspevkov za jednotlivé roky. Vyplnenie evidenčného listu člena SLK predstavovalo jeho prvý úkon voči komore. Členstvu by však podľa jeho názoru mal predchádzať akt registrácie. Vyplnenie dotazníka člena považoval za poskytnutie údajov do registra a nie za poskytnutie údajov člena SLK.

Podľa vyjadrenia právneho zástupcu navrhovateľa v čase vyplnenia dotazníka odporcom pravdepodobne neexistoval osobitný registračný dotazník. Po účinnosti nového zákona už existuje.

Z odôvodnenia rozsudku tunajšieho súdu č.k. 5C 1/2010-143 zo dňa 31.05.2010, ktorý nebol ku dňu vyhlásenia rozhodnutia v predmetnom konaní právoplatný, súd zistil, že zo skutočnosti, že sa odporca napriek vnútornej výhrade stal v r. 2003 členom komory priamo zo zákona tým, že bol zapísaný

do registra lekárov a vykonával povolanie lekára poskytovaním zdravotnej starostlivosti vychádzal aj Okresný súd Bratislava I, ktorý rozsudkom č.k. 22C 55/2007-52 z 12.08.2009 (ktorý podľa zistení súdu nadobudol právoplatnosť dňa 25.09.2009) uložil odporcovi zaplatiť členský príspevok 66,39 eur za rok 2004. Proti platobnému rozkazu, ktorý predchádzal vyššie označenému rozhodnutiu podal odporca dňa 24.01.2007 odpor, z obsahu ktorého jednoznačne vyplýva jeho vôľa nebyť členom komory. Odpor bol navrhovateľovi doručený prostredníctvom jej právneho zástupcu dňa 13.02.2007.

Vzhľadom na to, že odporca spochybnil právo navrhovateľa domáhať sa od svojich členov zaplataenia členských príspevkov súdnou cestou s odôvodnením, že takéto oprávnenie navrhovateľovi priamo zo zákona priamo nevyplýva a porušenie povinnosti platiť členské príspevky je navrhovateľ oprávnený sankcionovať výlučne disciplinárnym opatrením, sa súd prioritne zaoberal svojou právomocou na rozhodovanie v predmete sporu.

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.) V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.). Každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené. Uvedené princípy sú korektívom zastrešujúcim celý komplex vzťahov reglementovaných OSP. Článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Ústava) garantuje základné právo na súdnu ochranu.

Podľa citovaného článku Ústavy sa môže každý zákonom ustanoveným postupom domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom aj na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

K obsahu základného práva na súdnu ochranu teda patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá musí mať základ v platnom právnom poriadku SR alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré SR ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon.

Podľa § 52 ods. 3 zák. č. 578/2004 Z.z. účinného v čase podania návrhu členský príspevok sa uhrádza podľa vnútorných predpisov komory a je príjmom komory.

Komora hospodári so svojim majetkom samostatne, pričom okrem iného tvoria majetok komory aj príjmy z členských príspevkov (§ 61 ods. 1 a ods. 4 zák. 578/2004 Z.z.). Hoci zákon explicitne neupravuje oprávnenie komory vymáhať nedoplatky na členských príspevkoch (tak ako je tomu napr. v prípade registračných poplatkov v ust. § 63 ods. 7 zák. č. 578/2004 Z.z.), nie je možné navrhovateľovi uprieť právo, aby si zaplataenie nedoplatkov na členských príspevkoch uplatňoval súdnou cestou, keďže vymáhanie nárokov z verejno-právneho vzťahu komory a jej členov, vzniknutých z nezaplataenia členských príspevkov, zákon nezveril do právomoci žiadneho orgánu. Na tomto práve nemení nič ani skutočnosť, že nezaplataenie členských príspevkov môže komora ako porušenie povinnosti jej člena sankcionovať uložením disciplinárneho opatrenia. Splnenie záväzku zaplatiť členský príspevok totiž v dôsledku uloženia sankcie za nesplnenie povinnosti nezaniká.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 219/2002 Z.z. o povolaní lekára, o Slovenskej lekárskej komore, o povolaní zubného lekára, o Slovenskej komore zubných lekárov a o zmene a doplnení niektorých

zákonov účinného do 31.12.2004, členstvo v komore vzniká zápisom do registra lekárov, prijatím za neregistrovaného člena komory alebo udelením čestného členstva v komore.

Podľa § 14 ods. 3 cit. zákona členstvo v komore je povinné pre všetky osoby, ktoré vykonávajú povolanie lekára poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

Podľa § 15 ods. 2 písm. f) cit. zákona člen komory je povinný včas a riadne platiť členské príspevky.

Podľa § 18 ods. 2 písm. f) cit. zákona snem komory najmä schvaľuje výšku členského príspevku.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.1.2005, sa z doterajšej Slovenskej lekárskej komory podľa zákona č. 219/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov zriaďuje Slovenská lekárska komora podľa tohto zákona.

Vzťah medzi komorou a jej členmi je vzťahom verejnoprávnym, keďže komora a jej členovia nemajú vo vzájomných vzťahoch rovnaké postavenie. Komora ako samosprávny stavovský orgán zriadený zákonom svojimi internými, pre členov záväznými predpismi, môže jednostranne členom vnucovať svoju vôľu a členovia sú povinní podriaďiť sa jej rozhodnutiam.

Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. Slovenská lekárska komora združuje lekárov, ktorí sú jej členmi.

Podľa § 95 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z.z. člen komory, ktorý je ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona členom komory zriadenej podľa doterajších predpisov, sa stáva členom komory podľa tohto zákona.

Podľa § 50 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z.z. členstvo v komore je dobrovoľné.

Podľa § 51 ods. 2 písm. a) zákona č. 578/2004 Z.z. komora vyčiarke zo zoznamu členov zdravotníckeho pracovníka, ak písomne požiadal o vyčiaroknutie zo zoznamu členov.

Podľa § 52 ods. 2 písm. c) zákona č. 578/2004 Z.z. člen komory je povinný oboznamovať sa s vnútornými predpismi komory a dodržiavať ich.

Podľa článku 17 ods. 1 Smernice Rady 93/16/EHS z 5. apríla 1993 na uľahčenie voľného pohybu lekárov a vzájomného uznávania ich diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnych kvalifikáciách ak členský štát požaduje od svojich vlastných štátnych príslušníkov, ktorí hodljú začať alebo vykonávať lekársku činnosť, povolenie alebo členstvo alebo registráciu v profesijnej organizácii alebo inštitúcii, členský štát v prípade poskytovania služieb urobí výnimku a oslobodí príslušníkov členských štátov od tejto povinnosti.

Dotknutá osoba bude mať pri poskytovaní služieb rovnaké práva a povinnosti ako príslušníci hosťiteľského členského štátu; obzvlášť bude dodržiavať pravidlá správania sa odbornej a administratívnej povahy, ktoré sú platné v danom členskom štáte.

Na tento účel a ako doplnok k vyhláseniu stanovenému v odseku 2 ohľadne poskytovaných služieb, môžu členské štáty, nakoľko to dovoľuje plnenie ustanovení týkajúcich sa profesionálneho správania na ich území, požadovať alebo automatickú dočasnú registráciu, alebo formálne členstvo v profesijnej organizácii alebo spoločnosti, alebo ako alternatívu registráciu za predpokladu, že takáto registrácia alebo členstvo neoddiali, nijako neskomplikuje a finančne nezaťažuje poskytovanie služieb.

Ak hostiteľský členský štát prijme opatrenie v zmysle druhého pododseku, alebo ak si je vedomý skutočností, ktoré sú v protiklade s týmito ustanoveniami, musí bezodkladne informovať členský štát, v ktorom je dotknutá osoba usadená.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia súd v danom prípade dospel k záveru, že so vznikom členstva odporcu v komore, ku ktorému došlo ex lege v súlade s ust. § 14 ods. 1 zákona č. 219/2002 Z.z. zápisom do registra lekárov, odporcovi vznikla povinnosť platiť navrhovateľovi členský príspevok. K tomuto došlo napriek vnútornej výhrade odporcu, ktorú prezentoval vo svojej výpovedi ako účastníka konania a odôvodňoval ju tým, že podľa jeho presvedčenia bolo už v čase jeho registrácie paralelné členstvo a vynútená registrácia protizákonné. Takúto argumentáciu odporcu súd nemohol akceptovať predovšetkým z dôvodu, že povinné členstvo v komore, vyplývajúce zo zákona, bolo v čase jeho registrácie podmienkou výkonu praxe lekára (§ 3 ods. 1 v spojení s ust. § 14 ods. 1 zák. č. 219/2002 Z.z.). Zákon výslovne upravoval podmienky registrácie (§ 5 zák. č. 219/2002 Z.z.), avšak nestanovoval formu registračného dotazníka. Okrem riadneho členstva definoval iba neregistrované a čestné členstvo (§ 14 ods. 3 až 5 zák. č. 219/2002 Z.z.), ktoré sa však nezapisovalo do registra lekárov. Navrhovateľovi teda zákon nebránil v tom, aby s poukazom na súčasný zákonný vznik členstva v SLK spojil zápis do registra lekárov s vyplnením evidenčného listu člena SLK a pre bližšiu špecifikáciu požadoval ako jeden z členských údajov uviesť aj druh členstva podľa jeho interných predpisov, majúcich vplyv napr. na následne stanovenú výšku členského poplatku orgánmi navrhovateľa. Je potrebné podotknúť, že aj odporcom vyznačené označenie „registrovaný“ sa v dotazníku vzťahovalo k členstvu, vznikajúcemu ex lege a teda neobstojí argumentácia odporcu, že tým chcel vyjadriť, že sa necíti byť členom, ale výlučne registrovaným lekárom, keďže takýto status, oddelený od členstva v SLK v čase účinnosti zákona č. 219/2002 Z.z. de jure neexistoval.

Povinné členstvo v komorách sa chápe ako podmienka výkonu praxe vo väčšine krajín. Európsky súd pre ľudské práva v prípadoch *Le Compte et al. v. Belgie* v roku 1981 a *Albert a Le Compte v. Belgie* v roku 1984 riešil, či to nie je v rozpore so slobodou združovania podľa článku 11 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktorý zahrňuje aj slobodu nezdržovať sa. V oboch sporoch išlo o povinnosť lekárov byť členmi lekárskej komory. Podľa súdu je lekárska komora založená zákonodarcom, nie jednotlivcami. Je začlenená do štruktúry štátu, sleduje ciele verejného záujmu - ochranu zdravia a zabezpečuje určitú verejnú kontrolu výkonu lekárskeho povolania. Má administratívne, normatívne a disciplinárne právomoci a používa pri ich výkone postupy, ktoré sú vlastné verejnej moci. Nie je teda združením v zmysle čl. 11 Dohovoru, ktorý sa na členstvo v nej nevzťahuje. Za týchto podmienok existencia komory a jej korelátu, povinnosti členov určitého povolania stať sa jej členmi a podriaďiť sa právomoci jej orgánov, nemá za cieľ ani za dôsledok obmedzenie alebo popretie práva, zabezpečeného článkom 11 Dohovoru.

Hoci zástupkyňa odporcu na pojednávaní konanom dňa 21.10.2010 dala podnet, aby bola otázka, či § 14 ods. 3 zák. č. 219/2002 Z.z., ktorý upravoval povinné členstvo registrovaného lekára v Slovenskej lekárskej komore bol v súlade s čl. 17 ods. 1 smernice Rady 93/16/EHS bolo riešené ako prejudiciálna otázka v danom spore, súd po preskúmaní možnosti aplikácie jednak ustanovenia citovanej smernice ako prameňa európskeho práva ako aj možnosti použitia ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. na daný prípad dospel k záveru, že v posudzovanom spore nie sú podmienky na predloženie otázky predformulovanej zástupkyňou odporcu Súdnemu dvoru ES. Súdný dvor ES (ďalej len ESD) nie je totiž oprávnený posudzovať, či konkrétne ustanovenie vnútroštátneho práva je v súlade s komunitárnym právom, t.j. s ustanovením smernice. Oprávneným požiadať ESD o výklad právnej normy komunitárneho práva je len vnútroštátny súd, pred ktorým prebieha konanie, z ktorého vyvstala potreba vyriešenia predbežnej otázky ohľadom platnosti alebo výkladu právnej normy komunitárneho práva, ktorá má byť aplikovaná v prebiehajúcim konaní. Odporca sa položenou otázkou nedomáhal výkladu konkrétneho ustanovenia komunitárneho práva, znenie článku 17 smernice nepovažoval za nezrozumiteľné alebo nejasné. Jediná podmienka na predloženie ESD, ktorá bola v danom prípade splnená bolo, že šlo o živý spis na reálnom skutkovom základe, ktorá však sama osebe bez naplnenia ostatných podmienok nestačila na postup podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p.. Keďže súd nie je viazaný návrhom účastníkov konania, nakoľko konanie o predbežnej otázke, ak sa súd rozhodne, že požiada ESD o rozhodnutie o takejto otázke iniciuje

z vlastnej úradnej povinnosti, dospel vzhľadom na vyššie uvedené k záveru, že predkladať ESD otázku formulovanú zástupkyňou odporcu by nebolo dôvodné.

V súlade s ust. § 120 ods. 1 O.s.p. však považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci vykonať dôkaz oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp. zn. 5C 1/2010 (predtým vedené pod sp. zn. 28Ro 157/2009), ktoré konanie navyše sama zástupkyňa odporcu v podanom odpore žiadala v súlade s ust. § 112 O.s.p. spojiť na spoločné konanie s konaním 26Ro 662/2010, neskôr vedeným pod sp. zn. 40C 64/2010 a to vzhľadom na skutkovú totožnosť a rovnakých účastníkov konania. Spojenie uvedených konaní vzhľadom na rozdielných zákonných sudcov neprichádzalo do úvahy. V čase pojednávania v tejto veci, nariadeného na 21.10.2010 sa však spis 5C 1/2010 po vyhlásení rozsudku dňa 31.05.2010 nachádzal v dôsledku odvolania navrhovateľa na odvolacom súde. Nakoľko o odvolaní nebolo rozhodnuté ani do decembra 2011, kedy si súd vyžiadol rovnopis neprávoplatného rozhodnutia súdu prvého stupňa, upustil v záujme rýchlosti konania od zamýšľaného procesného postupu a uspokojil sa s oboznámením sa s týmto rozhodnutím, keď mal za to, že pre spravodlivé rozhodnutie vo veci je postačujúce zistenie skutkových okolností, ktoré vyšli najavo z jeho odôvodnenia, na ktoré prihliadal v súlade s ust. § 132 O.s.p..

Navrhovateľ vo svojich vyjadreniach tvrdil, že neevидуje žiadnu písomnú žiadosť o vyčiarknutie odporcu zo zoznamu členov SLK. Hoci súd zastáva názor, že v čase registrácie nemal údaj vyplnený odporcom v evidenčnom liste člena SLK - označenie formy členstva ako registrovaný žiadnu relevanciu, za relevantný úkon odporcu smerujúci k prejavu jeho písomnej vôle nebyť členom komory, ktoré malo mať za následok jeho vyčiarknutie z registra členov komory (§ 51 ods. 2 písm. a) zákona č. 578/2004 Z.z.), súd vyhodnotil písomne podaný odpor voči platobnému rozkazu vydanému Okresným súdom Bratislava I v konaní, v ktorom si navrhovateľ voči odporcovi uplatnil povinnosť zaplatiť členský príspevok za r. 2004. Uvedený odpor bol vychádzajúci z dokazovania vykonaného v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 5C 1/2010 podaný dňa 24.01.2007 a právnomu zástupcovi navrhovateľa bol účinne doručený dňa 13.02.2007, t.j. pred splatnosťou členského príspevku za r. 2007, ktorý si navrhovateľ uplatnil v tomto konaní. Vzhľadom na skutočnosť, že v súvislosti s účinnosťou podstatných ustanovení zák. č. 578/2004 Z.z., t.j. od 01.01.2005 sa členstvo v komore stalo dobrovoľné, súd je toho názoru, že nie je možné odporcu nútiť zostať členom komory a domáhať sa plnenia s tým súvisiacich povinností, pokiaľ svoju vôľu, aby ho komora prestala ako svojho člena evidovať, vyjadril dostatočne určitým písomným prejavom najneskôr 24.01.2007. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ust. § 51 ods. 2 zák. č. 578/2004 Z.z. nestanovuje pre žiadosť o vyčiarknutie zo zoznamu členov, okrem písomnej, žiadnu osobitnú formu a teda prejav odporcu zo dňa 24.01.2007 súd vyhodnotil v tejto súvislosti ako relevantný, majúci za následok povinnosť komory pristúpiť k vyčiarknutiu odporcu zo zoznamu členov.

K výkladu ustanovenia čl. 17 Smernice Rady EHS 93/16, na ktoré sa odvolával vo svojej argumentácii odporca a z ktorého vyvodzoval, že navrhovateľ od neho požaduje zaplatenie žalovanej istiny neoprávnene, súd považuje za potrebné dodať, že toto ustanovenie sa vzťahuje na lekárov členského štátu, ktorí hodlajú začať alebo vykonávať lekársku činnosť na území iného členského štátu a zabezpečuje im isté výhody v podobe oslobodenia od určitých povinností. Nevzťahuje sa však na vlastných príslušníkov konkrétneho členského štátu, ktorý má poskytovať výhody, v tomto prípade príslušníkov Slovenskej republiky. Naopak, znenie vyššie označeného článku implicitne predpokladá legitímnu požiadavku členského štátu na povinné členstvo v stavovskej komore voči vlastným príslušníkom („ak členský štát požaduje od svojich vlastných štátnych príslušníkov, ktorí hodlajú začať alebo vykonávať lekársku činnosť, povolenie alebo členstvo alebo registráciu v profesijnej organizácii alebo inštitúcii, členský štát v prípade poskytovania služieb urobí výnimku a oslobodí príslušníkov členských štátov od tejto povinnosti“ - logickým výkladom v nadväznosti na kontext celej smernice je potrebné rozumieť príslušníkov iných členských štátov, ktorí mienia poskytovať služby v hosťujúcom štáte). Podporne k tomuto záveru svedčí aj skutočnosť, zistená z článku zverejneného v odbornom periodiku, že odhladnuc od Slovenskej republiky bolo v r. 2010 členstvo v stavovských komorách povinné vo všetkých štátoch Európskej únie okrem Dánska a Maďarska (Zdroj: Zdravotnícke noviny č. 32/2010, str. 1,5, zo dňa 16.09.2010).

Zákon č. 219/2002 Z.z. účinný do 31.12.2004 zakotvoval aj u nás povinné členstvo v komore pre všetky osoby, ktoré vykonávali povolanie lekára poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Tento zákon bol s účinnosťou od 01.01.2005 v podstatnej časti nahradený zákonom č. 578/2004 Z.z., ktorý vo svojom

ustanovení § 50 ods. 3 uviedol, že členstvo v komore je dobrovoľne a v prechodných ustanoveniach (§ 95 ods. 3), že člen komory, ktorý je ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona členom komory zriadenej podľa doterajších predpisov, sa stáva členom komory podľa tohto zákona. Lekárom, na ktorých sa vzťahovalo povinné členstvo v komore v zmysle zákona č. 219/2002 Z.z. a mali záujem využiť dobrovoľnosť organizovania v stavovskej organizácii, prípadne tým, ktorí sa stali členmi ex lege s vnútornou výhradou, ako je tomu v prípade odporcu, zákon č. 578/2004 Z.z. umožnil svojim ustanovením § 51 ods. 2 písm. a) písomne požiadať o vyčiarknutie zo zoznamu členov, pričom na základe takejto žiadosti má komora obligatórne povinnosť vyčiarknuť takéhoto zdravotníckeho pracovníka zo zoznamu svojich členov. V prílohe č. 1 k zákonu č. 578/2004 Z.z. je uvedený ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ ÚNIE medzi ktorými je zahrnutá aj Smernica Rady 93/16/EHS z 5. apríla 1993 na uľahčenie voľného pohybu lekárov a vzájomného uznávania ich diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnych kvalifikáciách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 165, 07. 07. 1993), z čoho vyplýva, že táto smernica bola do nášho právneho poriadku implementovaná.

Za zohľadnenia všetkých vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že vzhľadom na dostatočne relevantným spôsobom prejavenu vôľu odporcu nebyť členom komory už pred splatnosťou členského poplatku za r. 2007, uplatneného navrhovateľom v tomto konaní, nie je možné návrhu vyhovieť a preto ho v plnom rozsahu zamietol.

Súčasne súd navrhovateľa podľa ust. § 142 ods. 1 OSP ako procesne neúspešného účastníka konania zaviazal odporcovi uhradiť trovy konania, spočívajúce zo zaplateného súdneho poplatku za podaný odpor v sume 16,50 eur.

O ďalších nárokoch odporcu, vznesených jeho splnomocnenou zástupkyňou týkajúcich sa vyčiarknutia odporcu zo zoznamu členov SLK a upustenia od zneužívania osobných údajov odporcu v registri lekárov, ich zhromažďovania, uchovávaní a poskytovaní v rozpore s účelom uvedeným v § 63 a 64 zákona č. 578/2004 Z.z. a so zákonom č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov a o náhrade nemajetkovej ujmy, ktoré vyplynuli z jej obsiahlych písomných podaní, bude rozhodnuté v samostatnom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, t.z.:

1/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

2/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

3/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

4/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

5/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

6/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

7/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

8/ súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.